

BEGROETING en OPENINGSWOORD

De genade van de Heer Jezus Christus, de liefde van God onze Vader en de gemeenschap van de heilige Geest zij met u allen. AMEN.

Broeders en zusters,
bij het begin van de viering begroeten we elkaar niet
- zou ook niet kunnen, sommigen van ons zijn alleen via de radio verbonden -
neen, het is God zelf die ons begroet.
En die groet is bijzonder. Ze lijft ons in.
We worden deel van het Lichaam
waarvan het Brood het meest krachtdadige teken vormt.
Dat Brood zal ons straks geschonken worden.
Maar maken wij ons eerst klaar
om het als nieuwe mensen te kunnen ontvangen,
mensen van geloof en hoop, die vertrouwen op de onsterfelijke liefde.

1^e lezing Ex 16, 2-4.12-15 (*Het brood uit de hemel*)

2^e lezing Ef 4, 17.20-24 (*Bekleedt u met de nieuwe mens*)

Evangelie Joh 6, 24-35 (*Wie tot mij komt zal geen honger hebben*)

HOMILIE

We eten brood om te kunnen blijven leven. Na een goed ontbijt voelen we ons gesterkt om aan de nieuwe dag te beginnen. Maar de volgende dag zullen we opnieuw moeten eten om gesterkt te zijn. En niemand zal zeggen: zoek nu eens een brood dat alle volgende ontbijten overbodig maakt. Niemand? Toch wel, die man uit Nazareth beweerde dat er een brood is dat alle honger stilt, niet voor een paar uur, maar voor altijd. Het is het brood dat uit de hemel komt, het brood des levens.

Dat daar spraakverwarring van komt, is normaal. Jezus' leerlingen willen wel brood, maar ze gedragen zich als leden van een consumentenbond. "Wat is de kwaliteit van uw brood, rabbi? En is er een haalbaarheidsonderzoek gedaan, zodat u kunt garanderen dat het aanbod de behoefte tegemoetkomt? En is uw broodfabriek onderworpen aan een SWOT-analyse, zodat we weten waarop we in de toekomst kunnen rekenen? Om eerlijk te zijn, rabbi, we waren naar u op zoek om het Service Level Agreement in te kijken, zodat we weten dat het niet bij die ene stunt, daar aan de overkant van het meer, zal blijven. Leg uw geloofsbrieven als

zaakvoerder voor.”

Natuurlijk, die termen uit de businesscultuur kende het volk niet, maar volgens mij zijn ze wel de perfecte vertaling van het misverstand dat in het evangelie zo pijnlijk aan het licht komt. Toen evengoed als nu zochten en zoeken mensen – vergeef me het modewoord – naar duurzaamheid. En als iemand hen dat inderdaad belooft, dan moet het eerst bewezen zijn dat er geen bedrog in het spel is. Jezus reageerde heel verrassend op die eis. Zijn antwoord kwam hierop neer: “*Jullie* mogen dat bewijs leveren. Niet ik, maar *jullie* moeten aantonen dat je op zoek bent naar duurzaamheid. En dat kan door erin te geloven. Maar waarin geloven jullie eigenlijk? In brood dat vergaat en waarvoor je moet werken om het telkens opnieuw in te kopen. Is dat het geluk waarnaar jullie op zoek zijn? Bedriegen jullie jezelf niet?”

Dat mensen dag aan dag brood eten, bewijst alleen maar dat ze afhankelijk zijn van instanties uit de buitenwereld, dat ze behoeftige wezens zijn die het moeten hebben van de goodwill van anderen, van datgene wat de natuur biedt, en in laatste instantie ook van de Schepper die alles in stand houdt, van die God die zijn Zoon zond om ons te leren dat we mogen smeken om het dagelijkse brood, zoals elk kind dat doet – ook zonder woorden – bij zijn vader en zijn moeder. Ja, zo gebrekkig zijn die mensen. Aarden potten, maar de Schepper voorzag ze wel van een schat. En die schat is het geloof in de blijvende zorg van de hemelse Vader.

“Elk brood bevat de genade van God”, zei Sint-Franciscus. Uit elk brood, uit elk voedsel dat we tot ons nemen, blijkt dat we begunstigd zijn, dat we leven van Gods liefde die ons door de gaven van de natuur wordt doorgegeven, en dat we leven dankzij het werk van anderen die net als wij geloven in het nut van hun arbeid ten bate van de wereld. Kortom, dat brood zegt dat het leven een geschenk is. Een geschenk dat we delen met anderen. Nee, je hoeft er niet naar te graaien zoals naar die kwartels die in Mozes’ tijd uit de lucht vielen. Je mag erop vertrouwen dat er genoeg is voor iedereen. Als er maar gedeeld wordt. Vermenigvuldiging van vreugde door mededeelzaamheid. Zeggen we ook niet: gedeelde vreugde is dubbele vreugde?

De stap van brood naar vreugde is legitiem. Zeker voor hen die de oude mens hebben afgelegd en niet langer leven alsof de waan van de dag het enige is dat hen kan vervullen. Paulus zei het: “Er zijn bedrieglijke begeerten en er is het verlangen – het heilige verlangen – om te leven naar het beeld van God.” Dat beeld van God is leven in overvloed – eeuwig leven. En dat is het wat Jezus bedoelde toen Hij zei: “Ik ben het Brood des levens, en wie tot Mij komt krijgt geen honger meer.” Het moge duidelijk zijn: met dat brood dat Hij zelf is, wilde Jezus niet de buiken vullen,

maar zin scheppen waar mensen aan innerlijke leegte dreigen ten onder te gaan. In dat opzicht gaat de spreuk wel degelijk op: een mens leeft niet van brood alleen.

Om dat te weten had Jezus geen marktanalyse nodig. Hij kende de diepste nood van de mens. Die nood bestaat erin 'Amen' te kunnen zeggen als je iets krijgt waarvan de schenker beweert dat het de honger en dorst naar gerechtigheid en vrede kan stillen. 'Amen' betekent: laat dit voortgang vinden, en als het even kan, laat het eeuwig duren. En wie 'Amen' zegt, bekleedt zich met de nieuwe mens, met de gerechte die het echte doel van het leven kent – het doel dat diezelfde evangelist Johannes omschreef met het kortste programma dat Jezus ooit aan zijn leerlingen, aan ons gelovigen, opdroeg: "Blijf in Mij, zoals Ik in u blijf!" Amen.